

Gewoon zijn wie je bent...

Dr. ir. Simone de Bruin
7 oktober 2022

Zorglandbouw wereldwijd

- Noorwegen en Nederland voorlopers
- Groeiend veld in Europa en andere delen van de wereld
- Social agriculture, social farming, green care, care farming

Land	Aantal zorgboerderijen
België	670
Frankrijk	900
Groot-Brittannië	230
Ierland	100
Italië	675
Japan	Onbekend
Nederland	1250
Noorwegen	400+
Oostenrijk	600
Polen	Onbekend
Verenigde Staten	Onbekend
Zuid-Korea	30
Zwitserland	1000

Mammadova et al. 2021; Garcia-Llorente et al. 2018; Hassink et al. 2020; De Bruin et al. 2021

Verschillende doelgroepen

Doelgroep	Onderzoek	Landen
Kinderen / Jeugd	Weinig	Nederland, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Noorwegen
Mensen met verstandelijke beperking	Weinig	Nederland, Verenigd Koninkrijk
Mensen met fysieke beperking / lichamelijke ziekte	Vrijwel geen	Noorwegen
Mensen met psychiatrische problemen	Vrij veel	Nederland, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk, Italië, Pakistan
Mensen met dementie/NAH	Vrij veel	Nederland, Noorwegen, Japan, Duitsland, VS
Overige groepen	Weinig	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

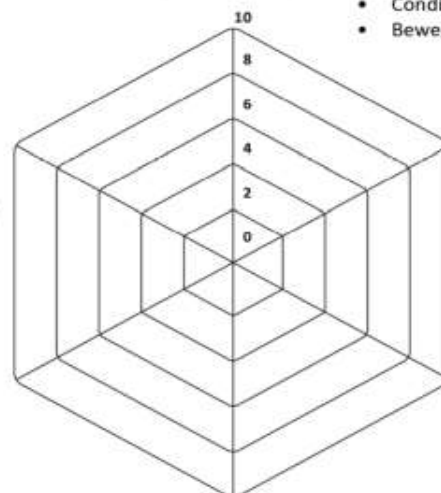
- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omgaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Zinnvolle dingen doen
- Interesse in de maatschappij

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Geen klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Seksualiteit
- Conditie
- Bewegen

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Intimiteit
- Hoe je woont
- Rondkomen met je geld

- Onthouden
- Concentreren
- Communiceren
- Vrolijk zijn
- Jezelf accepteren
- Omgaan met verandering
- Gevoel van controle

- Zinvol leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

Mensen met dementie (1)

Lichaamsfuncties

- Actief en in beweging zijn (bewegingsvrijheid)
- Beter eten en drinken

Mentaal welbevinden

- Kunnen doen wat je wilt doen (keuzevrijheid)

Dagelijksfunctioneren

- *Geen specifieke uitkomsten*

De Bruin et al. (2015; 2019; 2021), De Boer et al. (2019); Buist et al. (2018); Sudmann & Borsheim (2017); Ellingsen-Dalskau et al. 2020; Ibsen et al. 2020.

De Horsthoeve, Broekland

Mensen met dementie (2)

Kwaliteit van leven

- Aangesproken worden op wat je wèl kunt, samenwerkingspartner voelen
- Verrijken van het alledaagse leven

Zingeving

- Zinvol bezig kunnen zijn

Meedoen

- Sociale contacten hebben, en je gesteund voelen
- Gezien worden als de persoon die je bent
- Geaccepteerd worden en jezelf kunnen zijn
- Gezien worden als iemand die kan bijdragen, samenwerking ervaren
- Alledaagse activiteiten kunnen doen
- Ergens deel vanuit maken
- Onderdeel zijn van het gewone leven, dieren, planten, natuur

De Bruin et al. (2015; 2019; 2021), De Boer et al. (2019); Buist et al. (2018); Sudmann & Borsheim (2017); Ellingsen-Dalskau et al 2020; Ibsen et al 2020.

En ik sta hier in mijn laarzen gewoon lekker buitenwerk te doen, als een soort boer, of nou ja, whatever. Met een schop en een schep. En dan voel ik me, als ik aan het einde van de dag thuis kom, voel ik me gewoon heerlijk. (Deelnemer, De Bruin et al. 2018)

De boer kan niet alles doen; hij heeft mijn hulp nodig. (Deelnemer, Sumann & Borsheim 2017)

Het feit dat mensen vrijheid hebben. Ze hebben een grote tuin met allerlei soorten kippen, koeien en geiten. En als ze dat willen, dan kunnen ze ernaar toe. Ze zijn bezig met de tuin, het verbouwen van groenten enzo. Mensen kunnen gewoon dingen zelf doen, zonder steeds toestemming te hoeven vragen. (Mantelzorger, De Boer et al. 2019)

Hij voelt zich gewoon prettig in hun omgeving, en hij kan gewoon zijn wie hij is. Dus ik denk dat dat gewoon heel goed is, hoe zij dat doen.” (Mantelzorger, Buist et al. 2018)

Het is hier gewoon heel normaal, en dat vind ik heel fijn. Alles gebeurt heel natuurlijk. Ik zie het niet echt als dagbesteding. (Deelnemer, Myrren et al. 2017)

Mensen met psychische problemen (1)

Mentaal welbevinden

- Minder angst en depressieve gevoelens
- Bij kunnen komen van alledaagse stress
- Meer doorzettingsvermogen
- Verantwoordelijk voelen
- Verbeterde stemming
- Minder (mentale) vermoeidheid

Kwaliteit van leven

- Veilig en thuis voelen
- Geborgenheid en troost ervaren, o.a. bij de dieren
- (Innerlijke) rust en ruimte ervaren
- Meer eigenwaarde, zelfvertrouwen
- In eigen tempo kunnen werken

Elings & Hassink 2008; Gonzalez et al. 2009; Hassink et al. 2010; Gonzalez et al. 2010; Berget et al. 2011; Pedersen et al. 2012; Kogstad et al. 2014; Ellingsen-Dalskau et al. 2016; Murray et al. 2019; Hassink et al. 2022

Mensen met psychische problemen (2)

Zingeving

- Zinnvolle werkzaamheden kunnen verrichten
- Werkzaamheden verrichten die direct zichtbaar resultaat opleveren

Meedoen

- Waardering krijgen voor de bijdrage die je levert
- Gerespecteerd worden zoals je bent
- Ergens bij horen, en sociaal contact

Hier [op de zorgboerderij]
accepteren ze je zoals je bent.
Zoals bij mij, als je een slechte dag
hebt, dan steunen ze je
onvoorwaardelijk. Het maakt alles
gewoon wat makkelijker
(Deelnemer, Ellingsen-Dalskau et
al. 2016)

Ik wil mijzelf nuttig maken. Ik wil
niet thuis zitten als een plant, en
een uitkering ontvangen. Ik wil er
iets voor gedaan hebben.
(Deelnemer, Iancu et al. 2013)

Ze worden gezien als mensen, en niet als problemen. Ze worden
gerespecteerd, gewaardeerd, er wordt niet geoordeeld en ze mogen allemaal
meedoen. Maar bovenal: ze zijn welkom. (Begeleider, Moruzzo et al. 2019)

Jeugd

Mentaal welbevinden

- Beter sociaal-emotioneel functioneren, o.a. meer zelfvertrouwen, minder probleemgedrag, en gelukkiger voelen

Kwaliteit van leven

- Rust en vrijheid ervaren
- Op-maat onderwijs
- Op eigen tempo
- Beter kunnen leren, weerstand t.a.v. leren overwinnen
- Een toekomst zien

Meedoen

- Geaccepteerd voelen
- En uiteindelijk: terug naar regulier onderwijs?

Hassink et al 2020, 2021; Veen et al. 2021

Het is leuk dat zij het leuk vinden om je allemaal verschillende dingen enzo te leren...(Deelnemer, Leck et al 2015)

Hier kun je echt naar buiten wanneer je maar wilt. (Deelnemer, Veen et al. 2021)

De mensen zijn heel erg aardig. De dieren zijn ook heel erg leuk. [...]. Het contact met de begeleiders. Ik heb ook echt iets met de andere mensen die hier komen. [Deelnemer, Veen et al. 2021)

De leraren vroeg of ik misschien wat anders wilde doen, maar ik zei dat dat niet nodig was. Ik krijg de gelegenheid om elke week wat anders te doen, en ik leer dingen die ik leuk vind en die mij interesseren (Deelnemer, Leck et al. 2015)

't Hamel, Wijhe

Geleerde lessen

Fysieke omgeving

Sociale omgeving

Organisatorische omgeving

Rosteijs et al. 2022; Verbeek et al 2021; De Boer et al 2021; De Boer et al. 2022;
De Bruin et al 2017

Competenties (1)

Communicatieve
vaardigheden

(Medische)zorg
kunnen leveren

Activiteiten in
alledaagse leven
integreren

In staat zijn om
meerdere
verantwoordelijk-
heden op je te
nemen

De Boer et al. 2021.

Competenties (2)

Curricula huidige opleidingen zijn (te) klinisch van aard.

Leren en ontwikkelen o.b.v. theorie, en in mindere mate o.b.v. praktijk

Lastig om op de hoogte te blijven van alle nieuwe ontwikkelingen, en aarzeling/weerstand om deze te implementeren

Leren en ontwikkelen sluiten onvoldoende aan bij individuele leerbehoeften van professionals van verschillende niveaus

(Ervaren) tijdgebrek voor leren en ontwikkelen

Onvoldoende ondersteuning vanuit organisatie om (nieuwe) competenties in te zetten, of manier van werken te innoveren

Vervolgstep 1: ENABLE-DEM

- ENABLE-DEM en ENABLE-THEM
- Verbinden van leren, werken, innoveren in de dementiezorg
- Twee hoofddoelen
 - Onderzoeken en ondersteunen van learning communities die zich richten op het ondersteunen van een goed leven met dementie.
 - Verkrijgen van inzicht in het ontwerp, ontwikkeling, waarde en duurzaamheid van learning communities.
- Vier bestaande learning communities

Vervolgstap 2: Migranten

Sluit aan bij leefgewoonten

Het gaat om DOEN

Rust en ruimte

Vervolgstap 3: Ervaringen meten

Hoe vindt u het om hier te zijn?

**IK WIL
ONDERSTEUNING BIJ
GOED LEVEN,**

**MAAR IK KRIJG
ZORG**

Loesje

